

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet

Institutet för
hälsa och välfärd

uppdaterad 4.8.2020

Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets rekommendation till anordnare av utbildning och småbarnspedagogik under coronavirusepidemin

Uppdatering 10.9.2020:

- *Avsnittet om test i samband med symtom på coronavirus har avlägsnats från kapitel 1. Istället finns en länk till den aktuella informationen på THL:s webbsida Barn och coronaviruset <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/barn-och-coronaviruset>*
- *I kapitel 6 har avsnittet om konstaterande av coronavirussmitta preciserats: det är en läkare med ansvar för smittsamma sjukdomar som ger anvisningar om hur länge man ska vara borta från skolan eller småbarnspedagogiken.*

Lagliga grunder och befogenheter

I enlighet med 8 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) ska regionförvaltningsverket samordna och övervaka bekämpningen av smittsamma sjukdomar inom sitt område. Samkommunen för sjukvårdsdistriktet ska styra och stödja bekämpningen av smittsamma sjukdomar i kommunerna och verksamhetsenheterna inom socialvården och hälso- och sjukvården, utveckla diagnostiseringen och behandlingen av smittsamma sjukdomar på regional nivå samt utreda epidemier i samarbete med kommunerna. Regionförvaltningsverket och samkommunerna för sjukvårdsdistriktet i dess område ska samarbeta vid bekämpningen av smittsamma sjukdomar. Regionförvaltningsverket fattar de administrativa besluten enligt lagen om smittsamma sjukdomar med hjälp av den expertis som finns i samkommunen för sjukvårdsdistriktet, specialupptagningsområdet och Institutet för hälsa och välfärd.

Enligt 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar ska kommunerna inom sina områden organisera bekämpningen av smittsamma sjukdomar enligt denna lag som en del av folkhälsoarbetet på det sätt som föreskrivs i folkhälsolagen (66/1972), hälso- och

sjukvårdslagen (1326/2010) och lagen om smittsamma sjukdomar. Bekämpande av smittsamma sjukdomar omfattar i lagen förebyggande, tidigt konstaterande och uppföljning av smittsamma sjukdomar, behövliga åtgärder för utredning eller bekämpning av epidemier samt undersökning, vård och medicinsk rehabilitering av den som insjuknat eller misstänks ha insjuknat i en smittsam sjukdom samt bekämpning av vårdrelaterade infektioner.

Syftet med rekommendationen

Syftet med denna rekommendation är att stöda skolor och verksamhetsenheter inom småbarnspedagogiken att ordna skolgången eller småbarnspedagogiken för barn och personal under coronavirusepidemin så att den är trygg för barnen och personalen. Genom att följa rekommendationen kan man hantera smittorisken, dvs. minska smittan och begränsa antalet personer som exponerats i eventuella exponeringssituationer så att det är så litet som möjligt. När verksamheten planeras är det viktigt att sammanjämka barnets bästa och rättigheter med principerna för bekämpning av smittsamma sjukdomar.

Rekommendationer för trygg skolgång och småbarnspedagogik

1. Den som har symtom ska inte komma till skolan eller småbarnspedagogiken

Coronaviruset orsakar luftvägsinfektion, symptomen kan vara bl.a. hosta, halsont, feber, andnöd, muskelkramp, magsymtom och huvudvärk (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/symtom-och-behandling-coronaviruset>). Inga barn eller vuxna ska komma till skolan eller till en småbarnspedagogisk verksamhet ifall hen har några som helst symtom som tyder på sjukdom.

Ifall ett barn insjuknar under dagen flyttas barnet omedelbart till ett separat utrymme tillsammans med en vuxen för att vänta på vårdnadshavaren. Den vuxna undviker närtkontakt med den sjuka genom att hålla ett tillräckligt avstånd..

Ifall vårdnadshavaren upptäcker infektionssymtom hos barnet, ska barnet inte gå till skolan eller delta i småbarnspedagogisk verksamhet. I sådana fall bör man agera enligt THL:s anvisningar; aktuell information hittar du på THL:s webbplats Barn och coronaviruset <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/barn-och-coronaviruset>

2. Personer i riskgrupper

Det är sällsynt att barn drabbas av svår coronavirussjukdom och risken för en sådan är inte större hos personer som är friska och inte heller hos majoriteten av de barn och unga som har en långvarig sjukdom. Till riskgruppen för svår coronavirussjukdom hör barn vars underliggande sjukdom även i övrigt medför en ökad risk för allvarliga infektioner. Den behandlande läkaren bedömer om ett barn med en svår underliggande sjukdom eller som behöver regelbunden medicinerings som sänker motståndsförmågan, eller ett barn med en familjemedlem i denna situation, kan återvända till skolan eller småbarnspedagogiken. Vid beslut om enskilda arrangemang inom småbarnspedagogiken och skolan kan man utnyttja en läkares bedömning.

I fråga om anställda vid skolor eller småbarnspedagogiken grundar sig åtgärderna på arbetsgivarens riskbedömning. Företagshälsovården stöder arbetsgivaren vid riskbedömningen.

Riskgrupper för allvarlig coronavirussjukdom:

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/riskgrupper-for-allvarlig-coronavirus-sjukdom>

3. Onödig fysisk kontakt bör undvikas

Coronaviruset smittar i första hand som droppsmitta (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/smitta-och-skydd-coronaviruset>). I skolan undviker man om möjligt och med beaktande av barnets ålder och utvecklingsnivå situationer där man är i direkt beröring med andra. Kommunens bildningsväsende och enheten med ansvaret för smittsamma sjukdomar i kommunen ger vid behov närmare anvisningar om praktiska åtgärder. Kommunen fastställer förfaranden som lämpar sig för den egna situationen och ger familjerna anvisningar om hur de ska agera i enlighet med dem.

- Trots att hygien effektiviseras och fysiska kontakter undviks är det viktigt att se till att barnet får den närhet, trygghet och växelverkan som det behöver på ett så normalt sätt som möjligt.
- Bestämmelserna om gruppstorlekar och personaldimensionering gäller i enlighet med lagstiftningen om småbarnspedagogik och grundläggande utbildning.
- Småbarnspedagogiken ordnas i mån av möjlighet så att grupperna inte blandas ihop eller sammanslås. Det rekommenderas att också personalen inom småbarnspedagogiken arbetar med samma barngrupp.
- Det rekommenderas att undervisningsgrupperna i de lägre klasserna hålls åtskilda under hela skoldagen. I de valfria ämnena kan undervisningsgruppen bytas om undervisningen inte kan ordnas på annat

sätt. Om det exempelvis i högstadiet är omöjligt att hålla isär undervisningsgrupperna, rekommenderas det att man satsar på att hålla avstånd och på hygien samt strävar efter att sköta undervisningen i skift i mån av möjlighet.

- Genom att ordna verksamheten i skift och genom att utnyttja utrymmen utomhus strävar man efter att så få personer som möjligt ska vistas i samma utrymme.
- Tomma lokaler som lämpar sig för undervisning kan vid behov tas i undervisningsbruk.
- Måltiderna ordnas i mån av möjlighet med den egna klassen eller gruppen, inte som gemensamma måltider i matsalen. Matsalen kan dock användas i skift. God hygien ska iaktas av de som tillverkar maten, de som delar ut maten och de som kommer för att äta.
- Verksamheten i skolan och inom småbarnspedagogiken är inte sådana allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar som avses i lagen om sammankomster. Eventuella mötesbegränsningartillämpas inte på verksamheten.
- Stora gemensamma tillställningar rekommenderas inte om inte tillräckliga avstånd och god hygien kan iaktas.
- Det rekommenderas att andra personer än barn och skolans och småbarnspedagogikens personal undviker att vistas på skolans eller den småbarnspedagogiska verksamhetens område. Barns och familjers möjlighet att bekanta sig med skolans eller småbarnspedagogikens verksamhet ordnas med beaktande av avstånd och hygien.
- Det rekommenderas att man undviker att personalen samlas och att exempelvis lärmöten i första hand ordnas med distansförbindelser.
- För att förhindra spridning av smitta rekommenderas att personalen i regel inte flyttar från en enhet till en annan.

Arbetshälsoinstitutets anvisningar till arbetstagare:

<https://www.ttl.fi/sv/anvisningar-till-arbetstagare-for-att-forebygga-att-bli-smittad-av-det-nya-coronaviruset/>

4. God hand- och hosthygien minskar smittorisken

Coronaviruset smittar i första hand som droppsmitta

(<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19>).

Korrekt handhygien och hosthygien minskar smittspridningen.

- Både barn och vuxna tvättar sina händer alltid när de kommer till skolan eller småbarnspedagogiken samt innan de går hem. Därtill tvättas händerna före måltider, alltid när man kommer in utifrån samt efter att man har nyst eller hostat och när händerna är synligt smutsiga. Händerna torkas med pappershanddukar för engångsbruk.

- Om det inte är möjligt att tvätta sina händer, ska man använda handsköljmedel. Handsköljmedel ska finnas till hands. Barn använder handsköljmedel under tillsyn av en vuxen.
- När man nyser eller hostar ska man ha en näsduk för engångsbruk för munnen och kasta bort näsduken genast efter användningen. Om man inte har en näsduk ska man täcka munnen med armvecket. Efter det ska man tvätta sina händer.

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/anvisningar-for-forebyggande-och-bekampning-av-infektioner/allmanna-hygienregler>

5. Städning och egna saker

Coronaviruset smittar i huvudsak via droppsmitta, dvs. när en smittad person hostar eller nyser. Det är möjligt att viruset också smittar via beröring. Coronavirus överlever inte längre tider i luften eller på ytor när temperaturen varierar. Smittspridning via föremål har inte kunnat fastställas. Vid städningen ska man använda ett svagt basiskt universalrengöringsmedel. I sanitetsutrymmen kan städningen intensifieras genom att använda desinfektionsmedel. Man kan följa Arbetshälsoinstitutets städanvisningar.

- Kontaktytor såsom dörrhandtag, armstöd, pulpeter, bord, lampknappar och kranar torkas av minst en gång om dagen, gärna två gånger dagligen.
- Användning av gemensamma arbetsredskap, såsom tangentbord, pekplattor eller pysselmateriel (saxar osv.), undviks eller så rengörs dessa regelbundet, helst alltid efter att de använts. Även leksaker ska rengöras regelbundet.
- Barnet får ta med en viktig leksak till småbarnspedagogiken och föra hem den när dagen är slut.

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>

6. Om coronavirussmitta konstateras i skolan eller inom småbarnspedagogiken

För utredningen av smittkedjor svarar enligt lagen om smittsamma sjukdomar den läkare som i kommunen eller sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittskyddet. Om coronavirussmitta konstateras hos någon i skolan eller småbarnspedagogiken ska det utredas om det har förekommit exponering och de exponerade ska spåras och med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar sättas i karantän i regel i 14 dygn.

Den som har blivit smittad med coronavirus ska hålla sig borta från skolan eller småbarnspedagogiken enligt de anvisningar som läkaren med ansvar för smittsamma sjukdomar ger, vilket i allmänhet är minst 14 dygn från att man haft de första symtomen.